

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESÍTŐJE
Új sorozat, IV. évfolyam, 1. (26.) szám Bécs, 2009 január

László V. Ferenc

Padony és Karluv Belehrad

Városok, falvak kinek-kinek az anyanyelvén való megnevezése valamelyes tulajdonviszony kifejezése. Különösen fontos olyan esetekben, amikor a tulajdonviszony csak részleges s még inkább, ha már csak a múltra vonatkozik.

Egy megvilágító példa: pár évvel ezelőtt kitörő örömmel vettem tudomásul, hogy Baden bei Wien osztrák fürdővárosnak, ahol Mozart az Ave verum corpus komponálta, van – pontosabban: volt – hagyományos magyar neve is: a Mária Terézia korában Bécsben állomásozó magyar testőrök

Padonynak hívták. A magyar helységnevé már nem él, de felidézése nem hiábavaló, mert arra emlékeztet, hogy igenis „van közünk hozzá”, a városka valamikor, ha csak ici-picit is, de a miénk is volt. A román nyelvhasználatból is tudok idevágó példát felhozni. Bukarestben ma már csak kevesen tudják, hogy a belváros Lipszani utcáját lipcei kereskedőkről nevezték el. Régente ugyanis Lipszét (Leipzigot) románul Lipszának hívták, és Bukarestet olyan intenzív kereskedelmi kapcsolatok fűzték hozzá, hogy indokolt volt a lipceiekről utcát elnevezni. A Lipsz helységnevé élesztgetése napjainkban csakúgy kilátástalan, mint a Padonyé. Ezzel nemcsak szavakat veszítünk el végérvényesen, hanem történelmi tudatunk és tudatalattink egy-egy morzsáját is.

A napjainkban folyó, kínos szlovák–magyar helységnevháború oka az, hogy az államhatalom csúciszerveiben is ágáló szlovák nemzetvédők a magyar szóhasználatban a helységek múltja, jelene és jövője fölötti kizárólagos tulajdonjog kifejezését látják. A szélsőségesek azt képzelik, hogy a Pozsony szó leírása vagy kimondása a fővárost egyöntetűen magyarnak nyilvánítja és visszaköveteli Nagymagyarországnak. Sanda irredentizmust, revizionizmust, revansizmust sejtenek, ha valaki az ő Dunajská Sredájukat Dunaszerdahelynek nevezi.

Románia nemzeti többsége sem jutott túl egykönnyen ezen a gyanakvó szemléleten. De nálunk már nincsenek helységnevtábla-botrányok. A szebeni románság egyenesen büszke városa Hermannstadt-múltjára, és ez nekünk is nagyon jól jön, amennyiben Kolozsvárt is egyre több az értelmiségi, aki a város magyar, illetve azt megelőző szász–magyar múltjának megismerését és elfogadását szorgalmazza.

A helységnevkérdést ma olyan friss élmény teszi számomra aktuálissá, amelyet örömet osztok meg e lap olvasóival. Januárban egy müncheni zenetörténeti konferencián egy ismeretlennek mondható osztrák–magyar katonakarmesterről és zeneszerzőről, a morva származású, élete vége felé elmagyarosodott Macalik József Nándorról (1856–1941) tartottam előadást, aki Erdély több városában is tevékenykedett. Még nem készült el a konferencia előadásainak a kötete, de ma megjött előadásomnak a morvák kulturális fővárosában, Brünbnben megjelent cseh fordítása, a bécsi Vlasta Reittererová munkája.

(folytatása a 2. oldalon)

A tartalomból:

ÖRDÖG I.BÉLA
A harc folytatódik (2. oldal)

MEGHÍVÓ
KÁSZONI ZOLTÁN:
A Székelyföld természetvilága
2009. jan. 17-én 17:30 órakor (3. oldal)

KÁSZONI ZOLTÁN
Székelyföld, Terra siculorum (3.-4. oldal)

Kortárs székelyföldi költők
versei
BÁLINT TAMÁS
ANDRÁS ZOLTÁN (5. oldal)

Székely nyelvlecke
a világhálón (6. oldal)

GYERMEKEK OLDALA:
SZÉKELY NÉPMESE
A király kutyája (7. oldal)

MEGHÍVÓ
FERENCZ GYÓZÓ:
Radnóti Miklós költészete
2009. Feb. 1-én 17:30 órakor (10. oldal)

.....
(folytatása az 1. oldalról)

Beleolvastam, és jól esett látnom, hogy a cseh nyelvhasználat csehül nevezi meg Erdély – számukra Sedmihradsko – több városát. Gyulafehérvár Karluv Belehrad, Nagyszeben Sibidò, Nagyvárad Velký Varadin és így tovább.

Mire következtethetünk ebből? A csehek sosem voltak nálunk demográfiai jelentékeny kisebbség (a történelemkönyvekben akkor van róluk szó, amikor Bethlen Gábor a habán vallású morvák közösségét behívja Erdélybe), de a szórványcseh (vagy -morva) az én fiatalkoromban sem volt ritka. Kolozsvár zenei életében fontos szerepet játszott Marecek bácsi, a jellegzetes akcentussal beszélő hegedűkészítő, Lebeda Gyula, a Román Opera szólóbrácsása, Marek úr a Magyar Opera zenekarának hegedűse és mások is. Nagyszebeni éveimben három–négy cseh kollégám volt a filharmóniában. Ha kevesen voltak is, cseh polgártársaink annyira otthonuknak tartották Erdélyt, hogy a maguk nyelvén nevezték meg városait. Ezzel Erdély „az övék” is lett. De kinek a tulajdonát rövidítették meg ezzel? Az égvilágon senkiét! Erdély kulturális rangját csak emeli, értékét csak gyarapítja a tény, hogy városainknak cseh neveik is vannak. A cseheket pedig csak dicséri, hogy ezeket nem adják fel ma sem. Mint mi Padonyt!

Ha ennek a megcsehesítési buzgalomnak túlkapásai is voltak (Reittererová asszony írja egy levelében, hogy volt idő, amikor Friedemann Bachból az irodalomban Miroslav Potok lett!), ezt a cseheknek kell lelkiismeretileg feldolgozniuk. Mi köszönjük meg nekik, hogy a sokszínű Erdély kulturális örökségét cseh helységnevekkel is gazdagították!

Ördög I. Béla

A harc folytatódik

Lucius Annaeus Seneca ókori római filozófusnak, államférfinek és tollforgatónak tulajdonítják "az élet harc" mondást, amely az ember állandó küzdelmére utal saját vágyaival, sorsával, a természettel, az idő múlásával.

Az idei advent alatt, de ehhez a hangulathoz egyáltalán nem illően, a kincses belváros egyes középületeinek falain

sablonnal festett jelmondat jelent meg, azt hirdelve a közvéleménynek, hogy "A harc folytatódik!" (Lupta continua!). Jóhiszeműek azt hihetnék, hogy valakik ilyenképpen szeretnének emlékeztetni Seneca gondolatára, amelynek aktualitása az elmúlt évezredek során semmit sem kopott. De az ismeretlen firkálót egészen más szándék vezérelheti, hiszen tömondatuk társaságában Avram Iancu portréja található. Hogy kikkel és miért, milyen eszközökkel akarják folytatni harcukat, pillanatnyilag csak találgatni lehet. De abból, hogy „kulturális alkotásaikat” többnyire műemléképületekre pingálták, méltán következtethető, hogy felhívásukat nem a szépet és a múlt értékeit csodálóknak szánták.

Ugyanebben az időszakban egy másik jelenségre is felfigyelhettünk. Az adventi szabadtéri vásár idején, amelyet Mátyás király szülőházának közvetlen közelében rendeztek messzi tájakról idesereglett kézműiparosok részvételével, az egyik kolozsvári

magyar könyvkereskedés standjának elárúsítóját fiatal járókelők naponta szitokkal árasztották el – csak úgy, spontánul. Mindenekelőtt a sok portéka között felsorakoztatott és évek óta osztatlan népszerűségnek örvendő Wass Albert-kötetek szolgáltak célpontul e szitkozódásoknak. Értesüléseink szerint egyik nap a provokátorok közül ketten

felkeresték magát az illető könyvüzletet is, ahol – és ezt sok akkor ott jelen levő vásárló tanúsíthatja – ismét botrányosan viselkedtek, szidalmazták, fényképezték a „terhelő bizonyítékokat”, majd zajosan távoztak. Nyomukban hamarosan megjelentek a pénzügyőrök, akik kifejezetten a Wass-művek forgalmazási feltételeit ellenőrizték. Természetesen a hatóság emberei nem találtak semmi kivetni valót. Mindenesetre a gáncsoskodók elérték céljukat, amiért megbízóik vélhetően terepre küldték őket: sikerült feltűnést, nyugtalanságot kelteniük.

A harc folytatódik. De – már csak a környezetünkben fáradhatatlanul ügködő kardcsörtetőkkal való dac kedvéért is – inkább értsük ezen a Seneca-féle bölcsességet: az élet harc marad 2009-ben is. A természettel, az idő múlásával, önmagunkkal.

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság januári irodalmi szalonjára

A Székelyföld természetvilága

Előadónk:

Kászoni Zoltán halbiológus, mérnök, író, közíró

2009. január 17.-én, SZOMBATON, d.u. 17:30 órakor
Az előadás helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Kászoni Zoltán (1928. január 22., Barót) halbiológus, halászati mérnök, az akvarisztika, sporthorgászat és vadászat szakértője, Wass Albert kutató, író és közíró több tucatnyi kötetéről is ismert a magyar nyelvterületen. Az utóbbi évtizedben számos gazdagon illusztrált, különleges kivitelezésű albumszerű könyvben írta le, ismertette az erdélyi természet, horgászat és vadászat múltját és jelenét. Irodalmi szalonunk látogatóit ezúttal szeretett szűkebb pátriájába, a Székelyföldre kalauzolja el.

Kászoni Zoltán

Székelyföld, Terra siculorum

Neved hallatán mennyi öröm és boldogság a lelkekben! Neved azonosul a szabadság vágygal, örömtüzekkel. Rólad az ottaniak tudásvágya, a székely szellemi nagyságok jutnak eszünkbe. Elég csak Mikes Kelemenre, Körösi Csomára, Barabás Miklóstra, Apáczai Csere Jánosra, a Bolyaiakra, Orbán Balázusra, Benedek apóra, Nyírőre, Tamásira gondolni.

Székelyföld. Neved hallatán elvesztett felkelések és szabadságharcok, idegen betörések, falvak felperzselése, gyilkolások, székelyek elcsángálása Moldvába, könny és gyász jut eszünkbe. Büszkeségre is van ok: Székelyföld részese volt 150 éven át a Mohács utáni magyar államiság megőrzésének. II. Rákóczy Ferencet

itt, Székely-Marosvásárhelyen választották Erdély fejedelmévé és székely ispánná. E földön látták utoljára Petőfit, Bessel, itt aludt ki 1848-1849 utolsó lobogó lángja a Nyerges-tetőn. Arról ne is beszéljünk, hogy hány székely szív szűnt meg dobogni

Doberdónál, Galíciában, majd alig 25 év múltán a Don-kanyarban, hadifogságban, Szibériában. És még ma sem tudja senki, göröngyös úton merre viszi a végzet a táj szülőiteit...

Székelyföld. Erdőelve, Erdély, Transsylvania, Siebenbürgen, Ardeal. A tolerancia hazája. Égbenező magas hegyeid, valamikor áthatolatlan erdeid és tisztavízű folyóid szemtanúi voltak a népmozgásoknak, népvándorlásoknak: ők láttak ott - 100 ezer évvel ezelőtt - neándertípusú ősembert, a Kovászna megyei Erősdön újabb kőkori ősember leleteit. Sokáig incognita - ismeretlen - völgyeiden vonultak a szkíták, kelták. Területeden haladt át a római limes. Aztán a gótok következtek. Ezeket kiszorítják földeidről Attila seregei, amelyektől a legenda és

hiedelem szerint, a székelyek származnak. Ők ma is azt remélik, hogy Csaba királyfi a Csillagösvényen, a Tejúton, eljön őket megsegíteni a bajban. Baj pedig mindig sok volt a földön, több is a kelleténél.

Székelyföldön - igaz, rövid ideig - gepidák, avarok, majd ó-szlávok jelennek meg. Utóbbiak megkedvelték Székelyföld temérdek "savanyú," szénsavban bővelkedő természetes ásványvizeit. Ez a mai "borvíz". Az ó-szlávok a borvizet el is nevezték akkor vodá "kvász"-nak, savanyúnak, - innen a mai Kovászna elnevezés.

Kevés idő múltán - 670-680 táján - a kettős honfoglalás első ütemében a két magyar had - Gyula és Kende törzse - Erdély legkeletibb részét is elfoglalja. Ez a Kárpát-patkó a mai Székelyföld. Rá jó kétszáz évvel, 896 táján, ide Küver vezeti a magyar honfoglalókat. Ott találják - a székely hit szerint - Attila és Réka kései leszármazottjait, Csaba utódjait, és várják ide a hét vagy több törzset. benépesítik a nagy székelyföldi folyók - Maros, Olt, Küküllők, Nyárad, Fekete-ügy, Kászon, Tatros - partjainak lankáit (az erdők áthatolatlanok voltak), s ezzel kezdetét veszi nemzetünk kárpátmedencei legkeletibb csoportjának élete, amelyet még I. István király előtt bizánci hittérítők próbáltak a kereszténységre bírni. Ez csak később, Szent István, majd Szent László királyunk idejében sikerült, mert Bálványos várában - amint ezt a neve is hozza - a rabonbánok (ősi papok) még a XIII. században is tartottak ősi áldozatokat, hódolva a teremtőknek, a föld, a levegő és víz urának.

Gyulafehérvár püspöksége megalapításának híre, a királyság terjeszkedése a Keleti-Kárpátok és a Hargita vidékének földjére, e táj életét alig befolyásolta. Az folyt az ősi juss alapján. Míg a Pannon medencében

folyt a királyi és egyházi birtok gyarapodása és annak adományozása - benne a halászat és a vadászat joga is -, Székelyföldön nem volt "jus regium". Itt nem volt királyi, egyházi birtokjog, így nem volt királyi birtok-adományozás sem. Itt a "székely nemzet" jellegzetes területi egységbe szervezkedett, igazi demokratikus alapon - ezek lettek a későbbi "székek" - s ezt és ennek maradványait a székelység sokáig, szinte napjainkig megőrizte. A jogok és kötelezettségek apáról fiúra (olykor leányágon is) kötelező módon, a székely törvények alapján szálltak, s ez (is) hatalmas megtartó erőnek bizonyult. A székely nemzeti szervezet és a saját alkotmány erejének tudható be, hogy e földre II. András nem telepített Rajna-menti szászokat, sem Mária-Terézia svábokat (utóbbiakat csakis Partiumba és Bánságba). Ha a királyok ide idegeneket kényszerítettek volna, Székelyföld ismeretlen-incognita erdős tája ijesztő, sőt visszataszító lett volna más népek számára. A "Principatus Transsylvaniae", az Erdélyi Fejedelemség idején, de a későbbi évszázadokban sem telepedtek idegen ajkú népek Székelyföldre, amit a temetők régi sírkövei, fejfái is bizonyítanak (ez csak 1920 után kezdődött el, s napjainkban egyre fokozódik.)

Részlet előadónk legutóbbi megjelent kötetéből: "Vizek, halak, pisztráng- és pontytenyésztés Székelyföldön" (Csíkszereda, 2008)

Bortnyik György: Kővár (1970-es évek)

A Bornemisza Péter Társaság nevében minden kedves olvasónknak köszönöm adományozását és Boldog Új Esztendőt kívánok!

Dézi-Szente Zsuzsa, A BPT pénztárosa

Kortárs székelyföldi költők versei

Bálint Tamás

7 perc

A korhadt palló rönkjei ropognak,
akár az átkelő négy karcsú láb
a páncélzat alatt, s a dúdolásnál,
ha hallszik, csak a lehelet puhább.

A félhomályban egyre nyúlik a köd,
hogyan túlfelén a kaptatónak a
mély szurdok ásító szájába rontson
s szelét lefogja szikla oldala.

És szemben, a hídfő után, hol formát
ölt a pára s pázsittá szétterül,
visszanéz a fejnélküli lovas, csak
még egyszer, majd párává lényegül.

A zsoldos

Csak a zsoldos nem szereti szeretteit,
a tettein keresztül a puszta érdek,
akit a nagy urak, szükség, pénz erre vitt,
kinek az élet, az ár ugyanannyit érnek,
s a vállalt munkához nem kellenek miértek.

Azt hagyja meg magnak, mitől hasznot remél,
s kire valóban rászorulna, hanyagolja,
alanyi jogon vár törődést, de lemér
minden jótéteményt, dicséretet kilóra,
és mint egyéniség beáll a fősodorba.

S noha lenézik képmutatva, ez szegényt
nem hatja meg, neki csak egyvalami fontos:
halkan intézni el az ellenvéleményt,
mert csak a szeretteit szereti a zsoldos.

A hagyta...

Elült a puskaporszag, de nem alvad
még, átüt a vörös pecsét az ingen,
az orvos izzad, s hátralépve hallgat,
kezemben penna, folytatam hát innen:

sietni kell, nem hagyhatom a sebnek
lenyelni, mit a lázas ámulat
most láttatott, azonnal átölelnék
a fák fölém emelve árnyukat.

Soraim olvastán, ne szüred betűim,
a zár vagy kulcsa nem lapul a szóban,
s feléd is jönnek a határ gyepűin,
azonban...

András Zoltán

Hajnali fohász

A felhők rongyokban lógnak,
a Hold mintha ótvaros lenne.
Csikorognak a csontok,
csikorog az Idő,
vagy szű perceg benne.
Az álom bóklászik valahol,
nyitva hagyva ablakot,
szemem becsukni elfeledte.
Be kéne venni valamit,
recsegetni rádiót,
pörgetni lapokat,
olvasni ötszázig, ezerig
– számok unt sora,
tunya segedelme –.
Vagy ... tán
párnába gyötört szavakkal
imádkozni kéne?

Bölcsőkori Isten,
nézz be még egy percre.

Emlékezés egy régi sanzonra

Verlaine szívében kialudt a nyár...
Szélnyütte húrokon
a zsongás elfakul,
didergő ágról
holt levél:
az ősz pernyéje hull.
Zörgő avaron
az öröm bujdosik,
aszó csermely csak itt-ott
csillantja meg fodrait.

Vénül a sorsidő,
az ősz tusája most se más:
máló rozsdá gyérülő haján,
tömött göröngyön varjúrianás.

Gubbaszt a bú
a tikkadt alkonyon,
siráma konok, konok,
és monoton.

Székely nyelvlecke a világhálón

"Unjuk, hogy a magyarországi Erdély-filmekben a magyar színészek ugyanolyan pesti nyávgóással és szóhasználattal próbálják eljátszani az autentikust. Nekik és minden székelyül tanulni vágyónak szól ez a sorozat.

Kennyed!" - ezzel a felhívással került fel a világhálóra Jakab-Benke Nándor első kisfilmje, a *Székely nyelvlecke magyaroknak I.*, melyből kiderül, mi a pityóka, a

pityókatokán, az árdé vagy éppen a tötött árdé. Aztán hamar megjelent a második rész is, melyet a szerző így ajánl: "Itt a második rész, még meleg! Kimaradt belőle a perpercés szilva, de ha írtok nekem egy levelet, elküldöm a fotóját. Egyem a szüveteket." Ez a fuszulykával kezdődik, rögtön utána bemutatja, milyen a zödfuszulyka vagy a vinete, a murok s a tepertyús pogácsa. A harmadik részt már nagy várakozás előzte meg, s rövidesen meg is jelent a nandika.freeblog.hu-n, de internetes olvasóink megtekinthetik a kukker.manna.ro honlapon is (pontos cím: <http://kukker.manna.ro/showvideo/795>).

"Igenbiza, ez a középközö szint, jelentsen ez bármit is. Most az ötözködéssel foglalkozunk. Vigyázz, mit viselsz, met kiviseled magadot!" - ez már a

gúnyákban s népviseletben eligazító székely nyelvlecke ajánlója. Az alig egyperces kisfilmben helyet kap a majó, a motoros kaszka vagy éppen a rokolya is. A

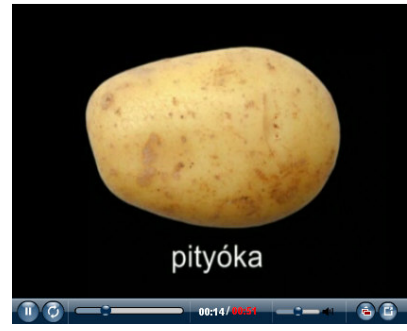

negyedik rész is hamarosan felkerült a világhálóra ("Most pedig len az állatok: mert aki ökö t szereti, az rossz ember nem lehet! A mai nagy kimaradók a nyüvek, de jobb nektek nélkülük. Cseka me!" - amely az állatok székely nevé ről szól) s ezt követte legújabban az ötödik rész: "Itt vannak a szerszámok s mindenféle munkavégző eszközök! Ha véletlenül jó mesterember vagy s epeg a Praktikerbe indulsz, akkor ne csak bámulj mint bornyú az új kapura" - így az ajánló, majd a film bemutatja többek közt a druzs-

bát, a lajtorját, de akár a degetet, zakotát is.

Kozma Attila, a székely bácsis reklámok kitalálója, gyakran használja a jellegzetes székely szavakat, igaz, az utóbbi években inkább csak reklámokban

vagy open stage produkciókban. Ez azonban nem mindig volt így, hiszen emlékszik még, amikor 1992-ben édesanyjával kiment

Magyarországra, és ötszínű pixbetétet kért, merthogy akkoriban az volt a sláger. Az akkori középiskolásoknak nem volt könnyű elmagyaráznia, hogy végül is mire van szüksége. Aztán kiderült, hogy ugyanebben a boltban egy idősebb hölgy fuszujkát kért, s azt sem értették.

Az *Aranka, szeretlek* című zeneés videó produkcióban rengeteg az ilyen, a székely vagy a román nyelvből átvett szó: például, ha nem is használjuk, jól tudjuk, hogy mit jelent a deszkurkörec. Amúgy Magyarországon nagyon kedvelik, de nem igazán értik a *Székelylend* szövegét, egyáltalán nem tudják, hogy mit jelent a tepsizett, a laskaszűrő, lapított s a szukk. Így aztán, amikor ezeket a

számokat adják elő, mondjuk, Budapesten, kétszer nevet a közönség: először azok az erdélyiek, akik elsőre megértik, mit jelentenek ezek a

szavak, aztán másodjára akkor, amikor az erdélyiek elmondják a mellettük ülőknek a szavak jelentését. De talán a következőkben néhány szóval gyarapodik a magyarországiak székely szókincse, hiszen Kozmáék *Szeretlek, Aranka* című produkciójának kommentárjai között ez olvasható: "Most, hogy megnéztem a székely nyelvlece t, megértettem egy új szót: laskaszűrő."

Mára már tíz székely nyelvlecke tekinthető meg a világhálón.

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala

Székely népmese

A király kutyája

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Annak volt egy nagyon-nagyon szép leánya, s volt neki egy kutyája, amit rettentően szeretett. Nem adta volna oda senkinek a világ semennyi kincséért, az egész országért. Akárhova ment sétálni, a kutyát vitte magával. A leányát eljegyezte a szomszéd ország királyfia, s az a királyfi, ahogy járogatott a királykisasszonyhoz, hát erőt megtetszett neki a kutya. Kérte a királykisasszonytól, könyörgött, mert a királytól nem merete kérni. Addig könyörgött, addig istenkedett, hogy a királykisasszony, mikor az apja nem volt otthon, odaadta a kutyát a vőlegényének. Elvitte a királyfi a kutyát, de elfelejtette megkérdezni, hogy minek hívják. Hiába szólott neki így, hiába szólott neki úgy, a kutya csak szomorodott.

Gondolt egyet a királyfi s azt mondja az inasának:

- Most elmész oda a királykisasszonyhoz, s megkérdezed, hogy mi a kutyának a neve. De úgy kérdezd meg, hogy azt senki ne hallja, csak egyedül a királykisasszony!

El is ment a királyfinak az inasa, de mikor a nagy terembe belépett, éppen az asztalnál ültek a király, a felesége s a leánya. Hej, de nagy bajban volt az inas, hogy tudja ő megkérdezni, hogy minek hívják a kutyát? Állt egy darabig, állt. Egyszer azt mondja a királykisasszonynak:

- Azért küldött engem ide az, hogy mondd meg neki azt, hogy minek hívják azt.

A királykisasszony átlátott a szitán, s azt mondja:

- Mondd meg neki azt, annak hívják azt, ahogy te állsz ott, úgy ülök én itt.

Hát elment az inas, s megmondta a királyfinak.

Gondolkozott a királyfi, törte a fejét, mi lehet az, s nagy későre rájött. Biztosan az inas, mikor odament, erőt meg volt ijedve, s nem merete megkérdezni a királykisasszonytól az apja jelenlétében, minek hívják a kutyát, s azért mondta a királykisasszonynak, hogy

annak hívják azt, ahogy te állsz ott, úgy ülök én itt. Azt mondja a kutyának:

- Ide gyere, Félsz! - S hát disznóadta teremtette, a kutya felugrott, s a királyfinak nyalta az arcát, s ugrált örömben. Azt se tudta, mit csináljon. Mert a kutyának a neve Félsz volt.

Hej, de mikor elment az inas, nagy méregbe keveredett a király, s azt mondja a leányának:

- Mit beszélgettél te az inassal?

- Hát, édesapám, ezt én meg nem mondhatom.

- Hát ha nem mondd meg, akkor eltakarodj az országomból, hogy ne is lássalak!

Nagy sírás s keserves könnyhullatások között a királykisasszony összeszedte magát, s elment. Elment a szomszéd ország királyfiához, aki a vőlegénye volt. Na oda jó helyre ment, a királyfi egy csöppet se haragudott. Hanem egyből nagy lakodalmat csaptak, meg-

esküdtek.

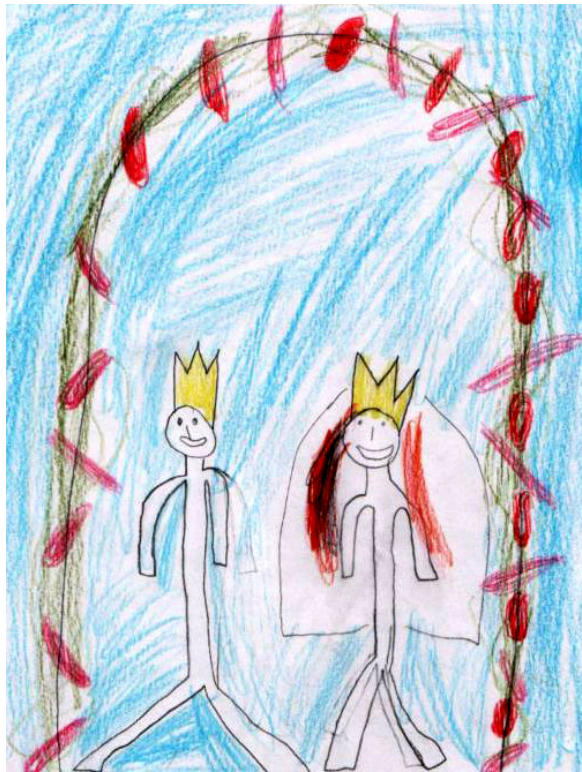
Telt-múlt az idő.

A királykisasszonynak született egy erőt-erőt szép gyermeke. Gondolta magában az öreg király, jó lesz, ha kibékülök a leánnyal, s meglátogatom.

Beleültek a feleségével egy szélhintóba, s elmentek, hogy meglátogassák a lányukat, s mikor a leányát meglátogatta, akkor látta meg, hogy ott van a legkedvesebb kutyája. Azt mondja a királykisasszony:

- Na, édesapám, most már úgyis mindegy, megmondom, hogy mit mondtam az inasnak.

S a király akkor tudta meg, hova került az ő legkedvesebb kutyája, s mit beszélgetett a leánya. Szánta-bánta, de immár mindegy volt, mert úgyis megbékéltek, s még ma is élnek, ha meg nem haltak. Aki nem hiszi, járjon utána!

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság következő irodalmi estjére

Radnóti Miklós költészete

Előadónk:

Ferencz Győző költő, műfordító, Az ELTE anglisztikai tanszékének vezetője

2009. február 1.-én vasárnap, d.u. 17:30 órakor
Az előadás helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Az én istenem nem személyes isten,
Nem várom, hogy személyemen segítsen.
Sosem jutalmazott, de meg se dorgált:
A teremtéssel elvégezte dolgát.
S ha létezik is még a maga módján,
Azóta, félek, nincs sok köze hozzám.
Megyünk a magunk útján mind a ketten.
Az én utam is kifürkészhetetlen.

(Ferencz Győző: *Az én istenem*)

Ferencz Győző 1954-ben született Budapesten. Az ELTE magyar-angol szakát végezte el. Néhány évig gimnáziumban tanított, majd könyvkiadói szerkesztőként dolgozott. Az *Újhold* évkönyvnek és a *Nagyvilágnak* is munkatársa volt. Jelenleg az ELTE anglisztikai tanszékének a vezetője.

Első verseskönyve 1981-ben jelent meg *Ha nem lenne semmi nyom* címmel.

Ezt még négy kötet követte. Számos műfordítást publikált, valamint verstani tanulmányokat és esszéket. Egyik legnagyobb munkája a *Radnóti Miklós élete és költészete* címen megjelent életrajz, amelyre Artisjus Nagydíjat kapott.

További kötetei: *Omlásveszély, versek*, 1989, *Két ív, versek és műfordítások*, 1993; *Magamtól egyre messzebb, versek* 1997; *Alacsony ég alatt, válogatott és új versek*, 2000, *Gyakorlati verstan-verstani gyakorlatok*, 1994, *A költészet mechanikája, verselemzések*, 1997, *Hol a költészet mostanában? esszék, tanulmányok*, 1999.

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/6767196330.
E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni /// Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6
BLZ: 11000. Konto Nr. 00207578600, IBAN: AT58110000207578600; SWIFT (BIC): BKAUATWW